# VASTAUKSET VUODEN 2027 RAHA-ASIA-ALOITTEISIIN

## 4523/02.02.00/2025, Vuoden 2027 talousarvio ja taloussuunnitelma 2028–2029

1. **Määräraha-aloite: Espoo -lisä työllisyyspalveluihin 6 miljoonaa euroa**
   (Markku Sistonen)

   Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Työllisyys

   Vastaus:

   Espoossa on käytössä Espoon rekrytointituki, joka on kaupungin oma kuntalisä työttömien työnhakijoiden työllistämiseen. Tuen myöntämisen kriteerit uudistettiin vuoden alusta tavoitteena kannustaa pidempikestoisiin työsuhteisiin ja edistää Espoo-tarinan mukaisesti työttömänä olevien nuorten ja vieraskielisten koulutettujen espoolaisten työllistymistä. Tukea voidaan myöntää vähintään 12 kk kestävään työsuhteeseen. Tuen määrä on 5000 € / työsuhde, ja se maksetaan työnantajalle työsuhteen alkaessa. Espoon rekrytointituen määräraha vuoden 2026 talousarviossa on 1,5 milj. € ja sillä voidaan työllistää 300 työtöntä työnhakijaa.

   Lisäksi on käytössä nuorten rekrytointituki, joka on valtionavustuksena myönnettävä ns. nuorten työllistymisseteli. Tuella voi palkata espoolaisen tai kauniaislaisen alle 30-vuotiaan työnhakijan, joka on työtön työllistymistä koskevan sopimuksen tekohetkellä. Tuen määrä on 50 % palkkakustannuksista, kuitenkin enintään 1 500 €/kk yhtä työllistettävää nuorta kohden, ja tukea voidaan myöntää vähintään kolmen ja enintään kuuden kuukauden ajalle. Nuorten rekrytointituki on käytössä 30.6.2027 saakka. Espoolle myönnetty valtionavustus nuorten työllistymisseteliin on 1 470 000 € ja sillä voidaan työllistää arviolta noin 200 nuorta.

   Elokuun loppuun mennessä Espoon rekrytointitukea on haettu ainoastaan 13 työsuhteeseen. Myönteisiä tukipäätöksiä on tehty 4 kpl ja tukea myönnetty 20 000 €. Valtion myöntämään nuorten rekrytointitukeen on tullut hakemuksia vain 23 kpl. Myönteisiä päätöksiä on tehty 17 kpl ja tukea on myönnetty yhteensä 127 673,78 €. Osa tukihakemuksista on vielä käsittelyssä, ja joihinkin hakemuksiin on jouduttu tekemään kielteinen päätös.

   Nuorten rekrytointituki vastaa käytännössä aloitteessa esitettyä Espoo-lisää, joskin esitetty tuen kesto olisi pidempiaikainen ja työllistettävältä nuorelta edellytettäisiin 3 kk:n työttömyyttä. Nuorten rekrytointituen vaikuttavuutta ei ole vielä pystytty arvioimaan tuen vähäisen käytön ja lyhyen tarkastelujakson vuoksi. Työllisyyspalveluissa on lisätty merkittävästi työnantajien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä markkinoitu työnantajille valtionavustuksena myönnettyä nuorten rekrytointitukea. Haastava taloustilanne on kuitenkin vähentänyt työnantajien rekrytointeja, ja avoimiin tehtäviin haetaan usein jo valmiiksi kokemusta omaavia osaajia. Valtion avustuksella myönnetyn nuorten rekrytointituen käyttö on ollut haastavaa myös valtakunnallisesti. Taloudelliset tuet eivät yksin riitä lisäämään rekrytointeja, vaan niiden ohella tarvitaan talouden kasvua ja työpaikkoja.

Kohentuva työmarkkinatilanne voi toki lisätä työnantajien halukkuutta työllistää nuoria ja hyödyntää taloudellisia tukia.

Nykyinen nuorten rekrytointituki on valtionavustus, kun taas ehdotettu Espoo-lisä katettaisiin kaupungin omalla rahoituksella. Myös nykyinen Espoon rekrytointituki on kaupungin omalla rahoituksella katettua ja siitä osa kohdentuu myös nuoriin. Nämä eivät sisälly valtionosuusrahoitukseen, kuten palkkatuki. Erilaisten tukien kokonaisuus voi olla myös työnantajille vaikeaselkoinen ja osaltaan heikentää tukien hyödynnettävyyttä ja vaikuttavuutta.

## 2. Määräraha-aloite: Nuorten kesätyöllistämiseen 1 miljoona

(Markku Sistonen)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Työllisyys ja Kulttuuri

Vastaus:

Espoon kaupunki edistää nuorten kesätyöllistymistä laajasti ja tavoitteellisesti. Kesätyöpaikkojen määrä on viime vuosina pysynyt vähintään ennallaan ja ollut hienoisessa kasvussa samaan aikaan, kun nuorten kiinnostus kesätyöpaikkoja kohtaan on kasvanut.

Espoon kaupungin kesätyö- ja harjoittelupaikkojen määrä viime vuosina:

2024: 451 tehtävää, 9 317 hakemusta (20,7 hakemusta/tehtävä)
2025: 452 tehtävää, 14 700 hakemusta (32,5 hakemusta/tehtävä)
2026: 479 tehtävää, 16 900 hakemusta (35,3 hakemusta/tehtävä)

Hakemusten määrä on kahdessa vuodessa kasvanut lähes kaksinkertaiseksi, mikä kuvastaa nuorten kesätyön kysynnän voimakasta kasvua tilanteessa, jossa kesätyömahdollisuudet voivat yleisesti vaihdella.

Toimialakohtainen jakauma (2026): Kesätyöpaikat jakautuvat laajasti eri toimialoille, mikä mahdollistaa monipuoliset työtehtävät nuorille:

Kaupunkiympäristön toimiala: 197 tehtävää, 6 320 hakemusta
Elinvoiman tulosalue: 149 tehtävää, 5 447 hakemusta
Kasvun ja oppimisen toimiala: 104 tehtävää, 2 689 hakemusta
Konsernihallinto: 17 tehtävää, 1 820 hakemusta

Kesätyöpaikkojen rahoitus muodostuu pääosin toimialojen omista budjeteista. Kesätyöllistämistä tuetaan lisäksi kaupunginjohtajan varaamalla keskitetyllä määrärahalla. Vuonna 2026 keskitetty määräraha oli 175 000 euroa, ja tukea haettiin 158 kesätyöpaikkaan yhteensä yli 231 000 eurolla. Määrärahan puitteissa tukea voitiin kohdentaa 133 kesätyöpaikalle. Tuen suuruus on 1 200 euroa kuukaudessa työntekijää kohden, minkä lisäksi yksiköt kattavat loput palkkakustannuksista omista budjeteistaan.

Kesätyöpaikkojen tarjoaminen edellyttää työtehtävien suunnittelua, ohjausresurssia sekä turvallisen työympäristön varmistamista, mikä vaikuttaa keskeisesti tarjottavien paikkojen määrään. Kesätöiden tarjoaminen kaupungin toimialoilta ei ole pelkästään taloudesta kiinni, vaan kaupungin toimialoilla ei välttämättä ole mahdollisuutta tarjota kovin suurta määrää sopivia kesätöitä kesä- ja heinäkuun aikana, joka on kaupungin henkilöstön yleistä loma-aikaa ja näin ollen rajaa myös kesätyöntekijöitä ohjaavan henkilöstön määrää. Kesäaikaan

osassa toiminnoissa on taukoa tai minimiresurssit käytössä. Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyminen hyvinvointialueille on myös vähentänyt soveltuvien kesätyöpaikkojen määrää kaupungilla.

Määrärahan lisääminen nuorten kesätyöpaikkojen tarjoamiseksi on sinänsä kannatettavaa. Toimialojen mahdollisuudet kesätyöpaikkojen ja hyvän kesätyökokemuksen tarjoamiseen ovat kuitenkin kesäaikana rajalliset. Espoon kaupunki edistää nuorten kesätyöpaikkojen syntymistä myös muilla työllisyyspalveluiden ja nuorisopalveluiden keinoilla, kuten kesäsetelillä, nuorten työnhakutaitojen edistämisellä, rekrytointitapahtumilla ja työllisyyspalveluiden tarjoamilla rekrytointipalveluilla sekä muilla taloudellisilla tuilla, joilla kannustetaan muita työnantajia kesätyöpaikkojen tarjoamiseen.

Nuorisopalvelut ovat mukana Espoon Nuorten työllistymisen edistämisen ohjelmassa, jossa tavoitteet ja toimenpiteet liittyvät erityisesti nuorten kesätyöllistymisen tukemiseen. Yhdessä työllisyyspalveluiden kanssa nuorisopalvelut järjestivät Nuorten kesätyötapahtuman, jossa työnantajat kohtasivat kesätöitä hakevia nuoria.

Tapahtumiin on osallistunut työnantajia ja nuoria seuraavasti:

- 2024: 500 nuorta
- 2025: 1500 nuorta ja 30 työnantajaa
- 2026: 2500 nuorta ja 30 työnantajaa

Nuorten kesätyötaitojen edistämiseksi Nuorisopalvelut on järjestänyt eri ympäristöissä yhdessä kumppaneiden kanssa Kesätyöpajoja seuraavasti:

- 2024: 43 nuorta ja 3 pajaa
- 2025: 93 nuorta ja 6 pajaa
- 2026: 106 nuorta ja 7 pajaa.

Vuonna 2027 pajoja järjestetään myös jokaisella nuorisotilalla.

Nuorten kesätyöllistymistä on tuettu myös järjestämällä hygieniapassikoulutuksia seuraavasti:

- 2025: 30 nuorta ja 2 koulutusta
- 2026: 63 nuorta ja 5 koulutusta

Kesä- ja yrityssetelit:

Nuorisopalvelut vastaa Kesä- ja yritysseteleistä. Kesäseteli myönnetään vuonna 2026 vuosina 2007–2011 syntyneille espoolaisille nuorille, joilla on kesätyöpaikka tiedossa. Työnantajalle maksetaan nykyään 350 euron korvaus kesätyöntekijän palkkaamisesta.

- 2024: myönnetty: 1530, maksettu korvaus työnantajille 1156
- 2025: myönnetty: 1685, maksettu korvaus työnantajille 1239
- 2026: myönnetty 1958, maksettu korvaus työnantajalle 553 (tilanne 7.9.)

Yritykssetelit toteutetaan kumppanuudella. Yritykssetelin arvo on 300 € ja se on tarkoitettu 13–25-vuotiaille espoolaisille nuorille. Yritykssetelin avulla tuetaan ja kannustetaan nuoria yrittäjyyteen ja yritteliäisyyteen tarjoamalla koulutusta, rahoitusta ja ohjausta oman yrityksen perustamiseen. Yritysseteleitä on jaossa rajallinen määrä. Yritykssetelin saaminen edellyttää yrityskoulutuksen suorittamista ja hyväksytysti tehtyä liiketoimintasuunnitelmaa.

- 2024: myönnetty: 60, käytetty 60
- 2025: myönnetty 127, käytetty 110
- 2026: myönnetty 100, käytetty 84 (tilanne 7.9.)

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tehtävä on varmistaa, että jokainen nuori saa kasvamiseen, itsenäistymiseen ja osallisuuteen tarvitsemansa tuen – että kenenkään ei tarvitse kasvaa ja selviytyä yksin. Etsivässä nuorisotyössä kohdataan alle 29-vuotiaita nuoria, jotka tarvitsevat arjessaan tukea sekä näkymiä tulevaisuuteen. Etsivä nuorisotyö tavoittelee tuen tarpeessa olevia nuoria ja auttaa heitä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille (Nuorisolaki 1285/2016). Laajoihin rekisteriaineistoihin perustuva vaikuttavuustutkimus osoittaa, että etsivä nuorisotyö on tavoittanut syrjäytymisriskissä olevat nuoret hyvin ja pienentänyt työn ja koulutuksen ulkopuolelle jäämisen todennäköisyyttä selkeästi ja tilastollisesti merkitsevällä tavalla.

Ohjaamotalon monialaiset palvelut on tarkoitettu alle 30-vuotiaille espoolaisille ja kauniaislaisille nuorille ja nuorille aikuisille. Ohjaamotalosta saa tukea polkusi rakentamiseen kohti oman näköistäsi elämää. Ohjaamotalon asiantuntijat auttavat nuorta toiveiden ja tarpeiden mukaisesti koulutukseen ja työhön sekä sujuvaan arkeen, mielekkääseen vapaa-aikaan ja hyvinvointiisi liittyvissä asioissa. Ohjaamotalon verkostossa toimii Espoon kaupungin, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, Espoo-Kauniainen työllisyysalueen, Espoon seudun Koulutuskuntayhtymä Omnian, Diakonissalaitoksen Vamos Espoon, Kauniaisten kaupungin, KEHA-keskuksen, Helsinki Pride –yhteisön, Espoon ev.lut. seurakunnan ja Espoon Mielenterveysyhdistys EMY ry:n ammattilaisia ja KELA:n etäpalvelu.

## 3. Määräraha-aloite: Suomen kielen kehityksen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa

(Sanna Kurronen)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

**Suva:** Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa suomen kielen kehityksen vahvistaminen on jokapäiväistä varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, joka pohjautuu Espoon varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa lapsiryhmässä kielitietoisen pedagogiikan suunnittelusta ja arvioinnista ja kaikki tiimin jäsenet toteuttavat sitä. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on lisäksi jokaisella palvelualueella varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajia. Kieli- ja kulttuuriopettajia on lisätty vuosien varrella lapsimäärän kasvun vuoksi ja tällä hetkellä suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa heitä on 43. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajat työskentelevät lapsiryhmissä ja tukevat henkilöstöä kielitietoisen toiminnan toteuttamisessa ja menetelmien käyttöönotossa. Henkilöstön osaamista vahvistetaan myös tarjoamalla säännöllistä koulutusta ja osaamisen jakamista.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tavoitteisiin sisältyy kielitietoisuuden, suomen kielen taidon ja lukemisen valmiuksien edistäminen. Edistämisen keinot kirjataan jokaisen lapsiryhmän ryhmäsuunnitelmaan ja jokaisen lapsen

varhaiskasvatussuunnitelma- ja lapsen esiopetussuunnitelmakeskusteluissa huoltajien kanssa keskustellaan lapsen kielen oppimisesta. Kielitietoista oppimisympäristöä arvioidaan säännöllisesti jokaisessa lapsiryhmässä. Vuonna 2025 tämä toteutui 97 % lapsiryhmistä. Lisäksi kaikissa lapsiryhmissä henkilöstö lukee yhdessä lasten kanssa suomenkielisiä kirjoja päivittäin. Tämä on toteutunut 81 % lapsiryhmistä 4–5 päivänä viikossa syksyllä 2025. Kielitietoisuuden, suomen kielen taidon ja lukemisen valmiuksien edistämisen tavoitteiden saavuttamista tuetaan ja seurataan systemaattisesti myös jatkossa.

Vuosille 2028 ja 2029 tavoitteena on lisätä kullekin vuodelle kaksi uutta kieli- ja kulttuuriopettajaa.

4. **Määräraha- aloite: Kuntouttavia yläluokkia yläkouluikäisille**
(Helena Tiitinen, Mikko Lievonen, Elina Kokko, Juri Aaltonen)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Suomenkielisessä perusopetuksessa on jo kuntouttavaa yläkouluopetusta kaupunkitasoisesti, ja se on sijoitettu Tapiolan koulun tiloihin. Tällä hetkellä arvioidaan, että määrä on riittävä. Palvelutarvetta seurataan ja tarvittaessa ryhdytään toimiin luokkien lisäämiseksi.

5. **Määräraha-aloite: Hevosharrastuksen tukeminen sijoittamalla perustamisvaiheessa olevaan Matinkylän hevosharrastuskeskukseen**
(Helena Tiitinen)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Liikunta

Kaupungin osallistumisesta Matinkylän hevosharrastuskeskukseen vaatii valtuuston päätöstä tai valtuuston kumppanuushankkeisiin liittyvää linjausta. Kaupungin investointiohjelmassa ei juurikaan ole uimahallien lisäksi sellaisia erillisiä liikuntarakentamisen investointeja, joilla ratkaistaisiin seurojen ja kuntalaisten kasvava tarve harrastamiselle. Seuratoimintakin vaatii usein erityistiloja mitoituksin, jotka eivät ole tyypillisiä esimerkiksi koululiikunnan tarpeisiin. Monet lajit vaativat siis erillisratkaisuja, seuratoimijoiden ja harrastajien yhteistä aktiivisuutta ja valmiutta panostaa lajin olosuhteiden kehittämiseen.

Liikuntapaikkarakentaminen erityistilojen osalta onkin jätetty yksityisille yrittäjille taikka ne on toteutettu pääsääntöisesti seurakentän ja kaupungin rakentamin kumppanuuksin. Näin on kyetty saavuttamaan kasvavassa kaupungissa oikea-aikainen liikuntapaikkarakentaminen tarvetta ja kysyntää vastaavaksi. Malli on tehnyt tietyistä lajiryhmistä kalliimpaa kuin verrokkikaupungeissa, mutta toisaalta lajin kehitys ja ohjaamisen laatu on voitu varmistaa.

Kaupungin osallistumisaste hankkeissa pitää määrittää erillisin valtuuston tekemin päätöksin. Valtuuston päätös puolestaan edellyttää paitsi tarpeen osoittamista myös hankkeen taloudellista kokonaisarviointia. Kaupunki voi olla mukana hankkeessa ennalta sovituin periaattein ostopalveluin, jos se näkee palvelujen hankkimisen lasten ja nuorten näkökulmasta tärkeäksi ja se voidaan sovittaa varhaiskasvatuksen tai oppimisen tavoitteisiin. Koska tällaista rahaa ei ole valmiiksi olemassa, se tulisikin valtuuston päätöksellä osoittaa palveluita hankkivalle tulosyksikölle erikseen.

Kaupungin osallistuminen liikuntapaikkarakentamiseen ennalta sovituin periaattein on tärkeä asia. Kaupungin on hyvä tunnustaa, että liikuntapaikkarakentaminen on perusteltua ja sillä voidaan korvata kaupungin liikuntalain osoittama velvollisuus tähän. Kaupunki voi valita toteuttamismallin.

Hevosharrastus on perinteisesti ollut Suomessa yksityisten ratsastuskoulujen ja ratsastustallien harteilla. Mutta jos valtuusto katsoo, että ainakin osa hevosharrastamisesta kuuluisi kaupungin vastuulle ja kannettavaksi, osallistuminen on erittäin perusteltua.

Kaupungille kumppanuuksissa on tärkeää, ettei se joudu maksamaan yrittäjien toivomia voittokatteita. Kumppanin olisikin oltava voittoa tavoittelematon yhteisö, joka sijoittaa kaikki mahdolliset voittoa tuottavat eurot täysimääräisesti lasten ja nuorten sekä liikuntakulttuurin kehittämiseksi.

**6. Raha-asia-aloite: Hevosharrastus lapsille ja nuorille**
(Helena Tiitinen)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Liikunta

Hevosharrastus on etenkin tyttöjen keskuudessa erittäin suosittua. Liikunta ja urheilu on tarjonnut maksuttomalla harrastamisen mallilla kokeilumahdollisuuksia ratsastusharrastamisen aloittamiselle. Ongelmaksi muodostui heti se, ettei kaupungilla ollut mahdollisuutta toteuttaa asiaa kysyntää vastaavasti ja vain pieni osa halukkaista sai mahdollisuuden kokeilla lajia. Ja kun lajikokeilu oli annettu, vain pienellä osalla oli mahdollisuus jatkaa harrastamista.

Liikunta ja urheilu on kertonut ratsastusseuroille niistä periaatteista, joilla se voi hakea toimintaansa perusavustusta ja vuokra-avustusta. Ratsastusseurat ovat tarttuneet ohjeisiin vaihtelevasti. Ratsastuksen toimintakulttuuri on juurtunutta ja edelleen valta osa toiminnasta tapahtuukin perheiden oma-aloitteisella kiinnostuksella ja ratsastustunteja tilataan tunti-, kausi- tai kurssi kerrallaan. Näihin avustaminen ei lautakunnan laatimien avustusperiaatteiden mukaan ulotu. Jos järjestäjänä, tuntien ostajana ja kurssitoimintojen järjestäjän toimii seura, avustusperiaatteet voivat jo nyt ulottua harrastamisen mahdollistamiseksi.

Harrastamisen seuratoiminta on muutoksessa. Lähitulevaisuudessa voi siis hyvinkin olla mahdollista, että toimintaa kehitetään seuravetoisesti ja silloin kaupungin avustukset ovat täysimääräisesti myös ratsastamisharrastuksen tukena. Kaupungin puolesta esteitä ei ole olemassa.

**7. Määräraha-aloite: Espoo varautuu korvaamaan tai tarjoaa varhaiskasvatuksen työntekijöille työssä tarvittavat nastakengät ulkona työskenteleville**
(Johanna Värmälä)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

**Suva ja Svebi:** Talousarvion määräraha ei mahdollista nastakenkien hankintaa.

8. **Määräraha-aloite, Espoo varaa vuoden 2027 budjettiin määrärahaa näytelmäkerhojen ja ilmaisutaidon ryhmätoimintaa varten, että toimintaa voitaisiin lisätä**
(Johanna Värmälä)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Kulttuuri, Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden toiminnassa on tällä hetkellä mahdollisuus toiminnan järjestämiseksi nuorten toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Nuorisotiloilla järjestetään matalan kynnyksen harrastetoimintaa nykyisillä resursseilla. Espoon harrastuspolun harrastusvalikoimassa on muun muassa taideharrastuksia, liikunta- ja ulkoiluharrastuksia, käsillä tekemistä, ruoanlaittoa ja digitaalisia harrastuksia. Harrastukset on suunniteltu lasten ja nuorten toiveiden pohjalta, ja niitä järjestetään eri puolilla Espoota koulutiloissa, koulujen lähellä tai etäyhteydellä.

9. **Määräraha-aloite: Espoo varaa vuoden 2027 budjettiin määrärahaa eläkeläisjärjestöjen toimintaa varten kokoontumistiloja**
(Johanna Värmälä)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Liikunta

Eläkeläisjärjestöjen kokoontumistilojen vuokrakustannuksiin on tällä hetkellä mahdollista hakea Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusta. Vuonna 2026 eläkeläisjärjestöt hakivat avustuksia yhteensä 125 400 euroa, joista vuokra-avustusten osuus oli 16 725 euroa (13,3 % haetuista eläkeläisjärjestöjen avustuksista). Eläkeläisjärjestöille myönnettiin yhteensä 62 300 euroa, joista 25,6 % on haetun vuokra-avustusten osuus.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimin budjettiin myönnetään vuosittain määräraha Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustuksiin. Vuonna 2026 määräraha on ollut 500 000 euroa. Vuosibudjetti säilyy samana myös 2027.

Olarin entisessä Nuorisotilassa pilotoidaan vuonna 2026 yhteisötalomallia. Tilaa operoi Espoon mielenterveysyhdistys (Emy ry), joka jakaa maksuttomia vuoroja tilojen käyttöön muille järjestöille sekä neljännen sektorin vapaaehtoistoimijoille. Yhteisötalomallia on luotu yhteistyössä Tilapalveluiden, Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden tiimin tilakoordinaattorin, paikallisjärjestöjen, HyTe ry:n, Terhilaxin (taloyhtiö) sekä isännöitsijän kanssa. Tilan vuosivuokra on 60 000 euroa. Vuodelle 2027 ei toistaiseksi ole esitetty budjettia toiminnan jatkolle.

10. **Määräraha-aloite Espoo palkkaa lisää nuorisotyön ammattilaisia lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi, ehkäisevän lastensuojelun mukaisen nuorisotyön lisäämiseksi**
(Johanna Värmälä)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Nuorisopalvelut

Kunnallisen nuorisotyön lakisääteinen tehtävä on tukea nuorten kasvua, itsenäisyyttä ja yhteiskunnallista osallisuutta. Tämä tarkoittaa turvallisten vapaa-ajan tilojen tarjoamista, harrastusten mahdollistamista, sosiaalista vahvistumista

mm. etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan keinoin sekä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien tukemista paikallisessa päätöksenteossa. Nuorisotyötä ohjaa nuorisolaki, ja sen tavoitteena on edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia.

Nuorisotyö edistää nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointiota toimimalla ennaltaehkäisevänä, yhteisöllisyyttä vahvistavana ja sosiaalista tukea tarjoavana palveluna. Nuorisotyö luo nuorille perustan turvalliselle arjelle, ihmissuhteille ja yhteiskuntaan kiinnittymiselle. Nuorisotyö on osa turvaverkkoa, joka auttaa lapsia ja nuoria ennen kuin varsinaisen lastensuojelun asiakkuudelle on tarvetta.

**11. Määräraha-aloite: Olarin liikuntakeskuksen, kuntosalin säilyttäminen ja Olarin uimahallin uudelleen avaaminen ja avoinna pitäminen kuntalaisten käyttöön**
(Kaarina Järvenpää)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Liikunta, Tilapalvelut liikelaitos

Valtuustoaloite kaupungin ryhtymisestä tarvittaviin toimiin Olarin uimahallin avaamiseksi on käsitelty konserni- ja tilajaoksessa 08.06.2026 § 90. Vastauksen mukaisesti Olarin uimahallin käyttöönotto vaatisi lukuisia korjaustöitä sekä uimahallin omistavalta yhtiöltä että kaupungilta. Allastekniikan uusinta ja vedenpuhdistus järjestelmä on kaupungin vastuulla. Allastekniikkaan liittyvä tekninen tila, joka on yhtiön vastuulla, vaatii perusteellisen suunnittelun ja korjauksen ennen allastekniikan uusimista. Lisäksi kohteen allastilojen pintamateriaaleihin, ilmanvaihtoon, esteettömyyteen, puku- ja pesutilojen sekä saunan kuntoon liittyy isoja kunnostustarpeita.

Liikunnan ja urheilun uimahallien henkilöstöresurssi on mitoitettu Espoonlahden, Matinkylän, Leppävaaran ja 2028 avattavan Tapiolan uimahallin vedenkäsittelytyöhön.

Korjauksen alustava kustannusarvio on tehty Olarin uimahallin osalta tässä vaiheessa ilman tarkempia suunnitelmia. Kokonaisuuden osalta on syytä varautua varovaisesti arvioiden noin 2 milj. euron kokonaiskustannuksiin. Espoon kaupungin osuus hyvin alustavasti arvioiden olisi noin 50 % kustannuksista eli noin 1,0 milj. euroa.

**12. Määräraha-aloite: Espoossa otetaan käyttöön Espoo-lisä aluksi yhden vuoden kokeiluna, johon varataan 1 miljoonan euron määräraha**
(Hannele Kerola)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Työllisyys

Espoo-lisä on jo käytössä. Työnantajille myönnettävä Espoon kaupungin oma tuki eli ns. kuntalisä on vuoden 2026 alusta lähtien ollut nimeltään Espoon rekrytointituki. Aikaisemmin tuki oli työllistämisen Espoo-lisä. Tuen myöntämisen kriteerit uudistettiin vuoden alusta tavoitteena kannustaa pidempikestoisiin työsuhteisiin ja edistää Espoo-tarinan mukaisesti työttömänä olevien nuorten ja vieraskielisten koulutettujen espoolaisten työllistymistä. Tukea voidaan myöntää vähintään 12 kk kestävään työsuhteeseen. Tuen määrä on 5000 € / työsuhde, ja se maksetaan työnantajalle työsuhteen alkaessa. Espoon rekrytointituen

määräraha vuoden 2026 talousarviossa on 1,5 milj. € ja sillä voidaan työllistää 300 työtöntä työnhakijaa. Espoon rekrytointituella tuetut työsuhteet kerryttävät työssäoloehtoa ja 12 kk:n aikana käytännössä täyttävät sen.

Espoon rekrytointituen lisäksi käytössä on nuorten rekrytointituki eli ns. nuorten työllistymisseteli. Tuella voi palkata espoolaisen tai kauniaislaisen alle 30-vuotiaan työnhakijan, joka on työtön työllistymistä koskevan sopimuksen tekohetkellä. Tuen määrä on 50 % palkkakustannuksista, kuitenkin enintään 1 500 €/kk yhtä työllistettävää nuorta kohden, ja tukea voidaan myöntää vähintään kolmen ja enintään kuuden kuukauden ajalle. Myös nuorten rekrytointituki kerryttää työssäoloehtoa. Nuorten rekrytointituki on määräaikainen tuki, johon myönnettiin valtionavustusta työvoimaviranomaisille valtion talousarviossa sekä lisämäärärahana. Tuki on käytössä 30.6.2027 saakka. Espoolle nuorten työllistämisseteliin myönnetty valtionavustus on 1 470 000 €.

Elokuun loppuun mennessä Espoon rekrytointitukea on haettu ainoastaan 13 työsuhteeseen. Myönteisiä tukipäätöksiä on tehty 4 kpl ja tukea myönnetty 20 000 €. Nuorten rekrytointitukihakemuksiakin on tullut vain 23 kpl. Myönteisiä päätöksiä on tehty 17 kpl ja tukea on myönnetty yhteensä 127 673,78 €. Osa tukihakemuksista on vielä käsittelyssä, ja joihinkin hakemuksiin on jouduttu tekemään kielteinen päätös.

Vertailun vuoksi: palkkatukihakemuksia on saapunut 503 kpl. Myönteisiä päätöksiä on tehty 338 kpl ja tukea on myönnetty 3 877 662 €.

Uusien tukien lanseeraaminen kestää aikansa, eivätkä työnantajat heti pysty tarttumaan uusiin tukimahdollisuuksiin, vaikka niistä on viestitty työnantajille eri tavoin. Myös huono työmarkkinatilanne on haastanut tukien hyödyntämistä työllisyyden edistäjänä. Uuden tuen käyttöönottoon ja vakiinnuttamiseen yksi vuosi on liian lyhyt aika, jotta sillä saataisiin aikaan vaikuttavuutta.

Mikäli Espoo-lisä olisi Helsinki-lisän kaltainen, kustannukset tuettua työsuhdetta kohden olisivat enimmillään 18 000 € (12 kk x 1500 €). 1 000 000 €:n määräraha riittäisi silloin 55 työsuhteeseen. Käytännössä kaikkiin työsuhteisiin tuskin tulisi myönnettäväksi tukea täysimääräisesti, joten tuettavia työsuhteita voisi olla hieman enemmän. Mikäli Espoo-lisällä työllistetyn henkilön tulisi kerryttää työssäoloehto kokonaisuudessaan kyseisen työsuhteen aikana, tulisi työsuhteen keston kuitenkin olla vähintään 12 kk.

Helsinki-lisän mukainen työllistämisen tuki on verrattain kallis suhteessa tuella työllistettävien määrään 1 milj. €:n määrärahalla. Verrattuna työttömyysturvan kuntaosuuteen kustannukset myös kasvaisivat eikä säästöä syntyisi. Kunnan maksuvastuun kannalta kalleimman ryhmän eli yli 700 päivää työttömänä olleiden osalta Espoon laskennallinen maksuosuus henkilöä kohti vuonna 2026 on ollut enimmillään 422,96 €/kk. Käytännössä tuella työllistettävät olisivat suurimmaksi osaksi lyhyemmän aikaa työttömänä olleita, joiden osalta kunnan työttömyysturvan maksuosuus on pienempi. Näin ollen Helsinki-lisän kaltainen tuki lisäisi kustannuksia säästöjen sijasta ainakin lyhyellä tähtäimellä. Tuki voi kuitenkin edistää työllistettävän pysyvämpää siirtymistä työmarkkinoille ja tuoda sitä kautta säästöjä pidemmällä tarkastelujaksolla.

TE24-uudistus laajensi kuntien vastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Palkkatuella työllistetystä henkilöstä kunta ei kuitenkaan maksa työttömyysetuuden rahoitusosuutta palkkatukijakson aikana. Palkkatuella työskentely ei pääsääntöisesti kerrytä työssäoloehtoa, mikä voi vaikuttaa kunnan

kustannuksiin myöhemmin. Jos henkilö jää palkkatukijakson päätyttyä uudelleen työttömäksi, kunnan maksuosuutta määritettäessä otetaan huomioon myös ennen palkkatukityötä kertyneet työttömyyspäivät. Tämän seurauksena kunnan osuus henkilön työttömyysetuuden kustannuksista voi olla suurempi kuin tilanteessa, jossa työssäoloehto olisi täyttynyt.

**13. Määräraha-aloite: Päätetään peruskoulun yleisopetusryhmien 1. ja 2.luokan oppilaiden enimmäismääräksi 20**
(Elina Kokko, Mikko Lievonen, Juri Aaltonen)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Suomenkielisen perusopetuksen käytettävissä olevat tilat eivät tällä hetkellä mahdollista siirtymistä näin pieniin ryhmiin kaikissa kouluissa. Tällaiseen mitoitukseen siirtyminen edellyttäisi investointiohjelman kasvattamista. Lisäksi koulukohtainen budjetti ei myöskään kaikissa kouluissa mahdollista näin pieniä ryhmiä. Mikäli koulussa on runsaasti muualla kuin Suomessa syntyneitä tai tukea tarvitsevia oppilaita, resurssit mahdollistavat jo nyt tällaisen ryhmäkoot. Toisaalta pedagogisesti toimivaksi ratkaisuksi on ryhmäkoon pienentämisen sijaan osoittautunut samanaikaisopettajan käyttö. Nykyinen ratkaisu, jossa koulut toimivat vuosiluokilla 1.-2. 25 oppilaan maksimiryhmäkoolla samanaikaisopetusta hyödyntäen on tässä tilanteessa joustava ja kaikille kouluille toimiva linjaus, joka voidaan toteuttaa talousarvion puitteissa.

**14. Määräraha-aloite: Päätetään lisätä perusopetuksen suomen kielen oppimisen tuen määrärahoja niin paljon, että lukusujuvuus ei heikkene luokkien 4 ja 7 välillä missään ryhmässä**
(Elina Kokko, Mikko Lievonen, Juri Aaltonen)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Oppimisen tuen määrärahat ovat osa koulukohtaista budjettia. Rahat eivät ole korvamerkittyjä, vaan koulu itse päättää, miten rahat kohdennetaan. Koulukohtaisen budjetin määrärahoja ei ole talousarvion puitteissa mahdollista lisätä.

Espoon suomenkielisessä perusopetuksessa vahvistetaan oppilaiden suomen kielen taitoa ja lukusujuvuutta nykyisten määrärahojen puitteissa osana opetuksen perustyötä. Lukutaitoa kehitetään suunnitelmallisesti kaikissa oppiaineissa. Äidinkielen ja kirjallisuuden opetustunteja on lisätty. Koulujen työtä tukevat koulukirjastot, kirjastoyhteistyö, yhteistyö kotien kanssa ja KULPS-kirjastopolku. Lisäksi hyödynnetään monipuolisesti digitaalisia palveluita. Opettajille tarjotaan osaamisen kehittämisen tilaisuuksia, lukutaitotyöhön ja lukutaidon edistämiseen liittyvää materiaalia ja Espoon kehittäjäopettajien tukea. Oppilaiden osaamista ja tuen tarpeita seurataan DigiLukiSeulan ja koulukohtaisen arvioinnin avulla. Monikielisten oppilaiden suomen kielen oppimista tuetaan S2- ja valmistavalla opetuksella sekä opetuskielen vahvistamisella. Osaavia oppilaita kannustetaan siirtymään S1-oppimäärään. Lukutaito kuntoon -kärkiohjelma kokoaa tilannekuvan perusteella nykyiset resurssit, toimintamallit yhteisen tavoitteen toimeenpanoon, jotta oppilaiden lukustrategioita, lukemisen määrää ja lukemaan innostamista voidaan vahvistaa suunnitelmallisesti ja vaikuttavasti. Lukutaito kuntoon -kärkiohjelmalle on varattu vuodelle 2027 0,8 milj. euroa.

**15. Määräraha-aloite: Lisärahoitus soiden ennallistamiseen**
(Elina Saarentaus, Sofia Yli-Pelkonen)

Vastaaja: Kaupunkiympäristön toimiala

Teknisen lautakunnan vastaus:
Soiden ennallistaminen on hyvä keino luontokadon hidastamiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Luontokadon hidastamiseksi soita tulee ennallistaa niin ohutturpeisissa korvissa, kuin paksuturpeisilla nevoilla. Konkreettisia vaikutuksia saadaan ennallistamalla sekä pieniä että suuria soita.

Espoossa vuonna 2024 käynnistyneessä Ekologisen ennallistamisen projektissa on ennallistuskohteita kartoitettu ympäri Espoota. Ennallistamiseen soveltuvia metsiä, soita (joihin korvetkin lukeutuvat) ja virtavesiä on toistaiseksi löydetty Espoosta lähes 600 hehtaaria. Pelkästään soiden ennallistamiseen keskittyminen ei ole kannatettavaa, sillä usein suot ovat yhteydessä ympäröivään luontoon. Esimerkiksi suolla sijaitsevien ojien tukkiminen ja patoaminen eivät riitä suon ennallistamiseksi, vaan myös suon valuma-alueella on tehtävä ennallistustoimia, joilla suon vesitalous saadaan palautettua. Myös soiden yhteydessä esiintyvät pienvedet tarvitsevat ennallistustoimia, kuten esim. lähteet, norot ja purot, jotka tuovat ja vievät suovesiä. Soiden ennallistaminen tuleekin suunnitella kokonaisuus huomioiden.

Soiden ennallistamisen prosessi vie aikaa useampia vuosia. Esimerkiksi asutuksen läheisyydessä sijaitsevilla kohteilla tulee tehdä tarkempia hydrologisia selvityksiä, jottei esimerkiksi lähimpien talojen kellarit täyty vedellä. Yleisesti ottaen ensimmäisenä vuonna selvitetään ennallistamismahdollisuuksia, toisena suunnitellaan ennallistamistoimia ja kolmantena aloitetaan ennallistustoimien toteuttaminen. Lisäksi osa kohteista vaatii ennallistustoimien toteuttamista useampana vuonna, koska kaikkia toimia ei voi toteuttaa samana vuonna, sillä suon vesitalous tarvitsee aikaa sopeutua.

Talousarvio asettaa raamit toiminnalle sekä resurssien kohdentamiselle ja tämän puitteissa ennallistamista edistetään mahdollisuuksien mukaan.

**16. Määräraha-aloite: Esitys yhden miljoonan euron lisäystä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden järjestöavustuksiin**
(Markku Sistonen)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue

Vuonna 2026 järjestöavustuksia haettiin yhteensä 1 500 000 euroa, josta vuokra-avustuksen osuus oli 310 145 euroa (20,7 % haetuista avustuksista). Avustuksia myönnettiin 500 000 euroa. Myös vuonna 2027 budjetti on 500 000 euroa.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten määräraha myönnetään vuosittain osaksi Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimin vuosibudjettia.

**17. Määräraha-aloite: Espoo-lisän jatkamiseksi 2-vuotiaaksi ja sen nostamista että sitä maksettaisiin 200 euroa/kk**
(Kaarina Järvenpää)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

**Suva ja Svebi:** Mikäli Espoo-lisän maksamista muutettaisiin nykyisestä alle 1 vuotta 6 kuukautta → alle 2-vuotiaaksi sekä samaan aikaan Espoo-lisää korotettaisiin nykyisestä 160 eurosta/kk → 200 euroon/kk tarkoittaisi tämä kotihoidon tuen Espoo-lisän kustannusten nousua suomenkielisen varhaiskasvatuksen osalta noin 1,7 milj. euroa sekä ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta noin 0,15 milj. euroa. Yhteensä Espoo-tasolla kulut kasvaisivat arviolta 1,85 milj. euroa vuodessa.

Suomenkielisen ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen talousarvioehdotus ei mahdollista määrärahan lisäystä.

**18. Määräraha-aloite: Olarin uimahallin kunnostamisesta ja Olarin kuntosalin toiminnan jatkamisesta**
(Risto Nevanlinna)

Vastaaja: Kaupunkiympäristön toimiala / Tilapalvelut sekä Elinvoiman tulosalue / Liikunta

Valtuustoaloite kaupungin ryhtymisestä tarvittaviin toimiin Olarin uimahallin avaamiseksi on käsitelty konserni- ja tilajaoksessa 08.06.2026 § 90. Vastauksen mukaisesti Olarin uimahallin käyttöönotto vaatisi lukuisia korjaustöitä sekä uimahallin omistavalta yhtiöltä että kaupungilta. Allastekniikan uusinta ja vedenpuhdistus järjestelmä on kaupungin vastuulla. Allastekniikkaan liittyvä tekninen tila, joka on yhtiön vastuulla, vaatii perusteellisen suunnittelun ja korjauksen ennen allastekniikan uusimista. Lisäksi kohteen allastilojen pintamateriaaleihin, ilmanvaihtoon, esteettömyyteen, puku- ja pesutilojen sekä saunan kuntoon liittyy isoja kunnostustarpeita.

Liikunnan ja urheilun uimahallien henkilöstöresurssi on mitoitettu Espoonlahden, Matinkylän, Leppävaaran ja 2028 avattavan Tapiolan uimahallin vedenkäsittelytyöhön.

Korjauksen alustava kustannusarvio on tehty Olarin uimahallin osalta tässä vaiheessa ilman tarkempia suunnitelmia. Kokonaisuuden osalta on syytä varautua varovaisesti arvioiden noin 2 milj. euron kokonaiskustannuksiin. Espoon kaupungin osuus hyvin alustavasti arvioiden olisi noin 50 % kustannuksista eli noin 1,0 milj. euroa.

**19. Määräraha-aloite: Vuoden 2027 talousarvioon kertaluonteinen investointi +20 000–50 000 euroa krikettikentän ulkorakennuksia varten tilapäiset tai siirrettävät rakenteet, esim. varasto-, pukukoppi- ja WC-tilat**
(Mikko Lievonen)

Vastaaja: Kaupunkiympäristön toimiala / Tilapalvelut sekä Elinvoiman tulosalue / Liikunta

Espoossa ei ole tällä hetkellä krikettikenttää, joka täyttää lajin vaatimukset. Lajia harrastetaan tällä hetkellä alamittaisilla kentillä eri puolilla Espoota.
Liikunnan ja urheilun tulosyksikkö toteuttaa Suurpeltoon vähintään 10 vuoden ajaksi krikettikentän, kunnes alueelle toteutetaan asuinrakentamista. Kentän pinnan rakentamistyöt, kulkuyhteydet, alueen aitaaminen ja lyöntialue toteutetaan syksyn 2026 aikana. Keväällä 2027 hankitaan konttiratkaisuina puku- ja wc tilat. Konttiratkaisu toteutetaan määrärahoista priorisoimalla vuoden 2027 hankintoihin suunniteltuja kohteita.

Edellä kuvattu ratkaisu antaa kaupungille 10 vuotta suunnitteluaikaa pysyvän krikettikentän toteutukselle. Toteuttamispaikasta ja –ajasta voidaan aloittaa vakava keskustelu heti 2030-luvun alussa, jotta väliaikaiseksi tarkoitetun Suurpellon kentän käytölle voidaan osoittaa pysyvä väistö.

**20. Talousarvio-aloite: Lukiopajan toiminnan vakinaistaminen lisäämällä v.2027 talousarvioon puolen vuoden henkilöstökulut (2htv) ja jatkossa rahoitus koko vuodelle +61 000 euroa ja vuodesta 2028 alkaen 123 000 euroa**
(Mikko Lievonen)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Lukiopaja sisältyy vuoden 2027 määrärahoihin ja toiminta on vakinaistettu.

**21. Määräraha-aloite: koskien vieraslajien torjuntaa**
(Mikki Kauste)

Vastaaja: Kaupunkiympäristön toimiala

Teknisen lautakunnan vastaus:
Aloitteessa esitetään, että vieraslajien torjuntaan osoitettua erillistä määrärahaa korotetaan nykyisestä 30 000 eurosta 70 000 euroon. Aloitteessa tuodaan esille vieraslajien aiheuttamien haittojen laajuus sekä tarve nykyistä systemaattisemmalle ja vaikuttavammalle torjuntatyölle Espoossa.

Mainittu 30 000 euron määräraha on ollut Kaupunkitekniikan keskuksessa ohjeelliseksi tarkoitettu summa pelkästään ulkopuolisten palvelujen sekä aineiden ja tarvikkeiden ostoon. Vieraslajien torjunnan toiminta käsittää myös esimerkiksi vakituisen vieraslajikoordinaattorin ja muun henkilöstön vieraslajien torjuntaan käyttämää työaikaa, aineita sekä tarvikkeita ja ympäristönvalvonnan. Myös rakentamishankkeiden yhteydessä tehdään vieraslajien torjuntatoimia. Vieraslajien torjuntaa tapahtuu monella eri tasolla.

Kaupunkitekniikan keskuksessa on käynnistetty vieraslajiprojekti, mihin on sitoutettu henkilöitä kaupungin muista yksiköistä ja toimialoilta. Projektin

tehtäviin kuuluu muun muassa torjuntatoimenpiteiden koordinoinnin parantaminen, kohdepriorisointi, yhteistyö maanomistajien kanssa sekä asukkaiden ja yhdistysten osallistamisen kehittäminen.

Kaupunki näkee asukkaiden, yhdistysten ja muiden vapaaehtoisten merkittävän roolin vieraslajien torjunnassa. Tämän vuoksi torjuntatyötä tullaan tukemaan järjestämällä ja koordinoimalla vieraslajitalkoita sekä kehittämällä osallistumismahdollisuuksia eri puolilla kaupunkia. Järjestettyjen talkoiden lisäksi Crowdsorsan tapaiseen omaehtoiseen torjuntaan kannustaminen on koettu kaikkien taholta erittäin hyödylliseksi ja tällaisen alustan hankinta on käynnissä.

**22. Määräraha-aloite: 400 000 euron määräraha kansainvälisyyssetelin pilotointiin Espoossa kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistämiseksi**
(Marita Saita)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / työllisyys, elinkeino

Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on kasvanut, ja heidän sujuva työllistymisensä on tärkeää Espoon elinvoimalle. Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tukeminen vahvistaa osaajapitoa, lyhentää siirtymää opintojen ja työn välillä sekä kasvattaa verotuloja ja yritysten innovaatiokykyä. Harjoittelun ja yritysyhteyksien vahvistaminen on tutkimus- ja kokemustiedon perusteella keskeistä.

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tueksi on joissakin kaupungeissa viimeisten vuosien aikana otettu käyttöön ns. kansainvälisyysseteli hieman erilaisilla painotuksilla ja kriteereillä. Esimerkiksi Lappeenrannassa, Helsingissä ja Turussa työnantajalle maksetaan 3000 € tukea ulkomaalaisen opiskelijan palkkaamisesta harjoitteluun tai määräaikaiseen työsuhteeseen, Turussa 5000 € yli 6 kk kestävään työsuhteeseen. Helsingissä ja Turussa kyseessä ovat määräaikaiset kokeilut, joiden perusteella päätetään mahdollisesta jatkosta.

Espoon kaupungilla on mahdollisuus edistää kansainvälisyyssetelin käyttöönottoa vuoden 2027 aikana pilotilla, joka toteutettaisiin Aalto yliopiston kanssa osana työllisyyden edistämisen ohjelmaa. Pilotin rahoitus hoidettaisiin kaupungilla ohjautuvista perintörahoista. Pilotin jälkeen toiminnan vaikuttavuutta voidaan arvioida ja harkita määrärahojen kohdentamista toiminnan jatkamiseksi.

Kansainvälisyyssetelin valmistelun jatkovalmistelussa tulee hyödyntää muiden kaupunkien kokemuksia. Uuden tukimuodon käyttöönotto vaatii selkeän kohderyhmän määrittelyn, lisäresursseja ja riittävän budjetin, jotta panostus olisi vaikuttava. Espoon yritysten ja kansainvälisten opiskelijoiden määrän perusteella on arvioitava, millaisella rahoituksella saavutetaan riittävä vaikuttavuus, ja varattava tarvittavat määrärahat vuoden 2027 budjettiin. Mikäli tuki olisi määrältään esimerkiksi Helsingin, Turun ja Lappeenrannan kaltaisesti 3000 € / opiskelija, 400 000 €:lla voitaisiin tukea noin 130 opiskelijan työllistymistä. Lisäksi tulee huomioida tuen hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset.

**23. Määräraha-aloite Elfvikin luontokouluun lisätään resursseja luontokoulupäivien tarjonnan lisäämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi**
(Aino Laine)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala, Kaupunkiympäristön toimiala

Talouden tasapainottamisohjelma ei mahdollista resurssien lisäämistä. Luontokoulun järjestäminen kaikille halukkaille perusasteen luokille sekä luontokouluopetuksen tarjoaminen ylipäänsä toisen asteen oppilaille (lukiolaisille) edellyttäisi kahta täysipäiväistä ympäristökasvattajaa. Tällä hetkellä Villa Elfvikin luontotalossa on yksi ympäristökasvattaja. Myös päiväkoti-ikäisten luontoretkien suunnitelmallisuus paranisi, mutta tällä hetkellä ne toteutuvat vain harjoittelijoiden avulla.

**24. Määräraha-aloite: viljelylaatikoiden hankintaan esiopetukseen ja muuhun kunnalliseen varhaiskasvatukseen**
(Johanna Karimäki)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosyksikön talousarviossa on jo varauduttu viljelylaatikoihin, joita varhaiskasvatusyksiköt voivat halutessaan tilata. Hiilineutraali Espoo 2030 -ohjelmaa toteutetaan osana Espoon varhaiskasvatussuunnitelmaa ja esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Varhaiskasvatuksessa korostuvat erityisesti kestävän kehityksen ja inkluusion mukaiset arvot sekä pyrkimys kestävään elämäntapaan. Viljelylaatikoiden hankintamahdollisuus on yksi kestävän kehityksen kasvatusta tukeva toimenpide. Lisäksi varhaiskasvatusyksiköille on tuotettu tukimateriaalia viljelylaatikoiden käytön tueksi. Kaikkiin uudisrakennuksiin viljelylaatikot tulevat jatkossa jo suunnitteluvaiheessa.

**25. Määräraha-aloite: Oppilaskohtaisen tuen varmistaminen lähikoulussa**
(Elina Kokko)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Perusopetuksessa seurataan jatkuvasti oppilaskohtaisen tuen toteutumista lähikouluissa. Tavoitteena on, että tuki muiden kuin vaativaa tuen oppilaiden osalta toteutuisi omassa lähikoulussa. Määrärahoja ei ole talousarvion puitteissa mahdollista lisätä, mutta resurssien kohdentamista säätämällä voidaan turvata se, että tavoitteeseen voidaan päästä kaikissa lähikouluissa.

**26. Raha-asia-aloite: Nuorten palkkaaminen ikäihmisten arjen avuksi**
(Taru Salovaara)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Nuorisopalvelut

Nuoriso: Nuorisopalvelut panostaa nuorten työllistämiseen omissa toiminnoissa sekä kesä- että keikkatöihin. Nuorisopalveluiden ei ole suoraan mahdollista palkata nuoria ikäihmisten arjen avuksi, sillä nuorisopalveluissa nuoria voidaan palkata vain oman organisaation tehtäviin. Ikäihmisten palveluista vastaa hyvinvointialue. Nuorisopalvelut pyrkii lisäämään hyvinvointialueen tietoisuutta nuorten kesä- ja keikkatyöllistämisestä.

Nuorisopalvelut tukee nuorten kesä- ja keikkatyöllistymistä esimerkiksi seuraavin tavoin:

Nuorten kesätyötapahtuma yhteistyössä Työllisyyspalvelujen kanssa, jossa nuoret ja mahdolliset kesätyönantajat pääsevät kohtaamaan

Kesätyöpajat, joissa nuorten on mahdollista vahvistaa omia kesätyönhakutaitojaan ja -valmiuksiaan. Ohjaamotalon Starttipisteillä, nuorisotiloilla ja yhteistyössä Omnian kanssa.

Hygieniapassikoulutukset nuorille, jotka lisäävät nuorten mahdollisuuksia kesätyöllistymiseen

Kesäsetelit, joiden tarkoituksena on edistää espoolaisten nuorten työllistymistä kesän aikana. Espoon kaupunki maksaa 350 euroa työnantajalle, joka palkkaa espoolaisen nuoren töihin kesäsetelillä 1.5.–30.9. välisenä aikana.

**27. Talousarvioaloite: Päiväkotiapulaiset Espoon päiväkoteihin**
(Ira Hietanen-Tanskanen, Julia Lindholm)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

**Suva:** Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa työskentelee 28 päiväkotiapulaista. Talousarvioehdotuksen määrärahat eivät mahdollista päiväkotiapulaisten lisäystä. Päiväkotiapulaiset eivät kuulu lakisääteiseen henkilöstö- eikä siivousmitoitukseen. **Svebi:** Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa päiväkotiapulaisten määrä on riittävä.

**28. Talousarvioaloite: Ilmanpuhdistimia päiväkoteihin**
(Ira Hietanen-Tanskanen, Julia Lindholm)

Kaupunkiympäristön toimiala / Tilapalvelut

Tilapalvelut-liikelaitos tilaa tarvittaessa kiinteistöihinsä ilmanpuhdistimia tehtyjen tutkimusten ja tekemänsä kokonaisarvioinnin perusteella. Tilapalvelujen tilaamien ilmanpuhdistimien hankinnan perusteena tulee aina olla rakennuksesta johtuva sisäilmaongelma.

Käyttäjät voivat myös tilata ilmanpuhdistimia käyttäjäpalveluna Tilapalvelujen kautta. Tällä hetkellä puitesopimustoimittajien ilmanpuhdistimien kuukausivuokra

on noin 50 €/kk. Laitteita ei hankita omaksi vaan ne vuokrataan. Vuokra sisältää myös ilmanpuhdistimien huollon.

**29. Talousarvioaloite: Varhaiskasvatukseen lisää vakituisia sijaisia** (Ira Hietanen-Tanskanen, Julia Lindholm)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

**Suva:** Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on varhaiskasvatuksen lastenhoitajien varahenkilöitä, jotka sijaistavat poissaolevaa lakisääteiseen suhdelukuun mitoitettua henkilöstöä. Vakinaisia varhaiskasvatuksen lastenhoitajien varahenkilövakansseja on yhteensä 210.
Lisäksi Seuresta tilattuja varahenkilöitä on ollut yhteensä noin 60 kohdistuen tarveperusteisesti aktiiviseen toiminta-aikaan elokuun alkupuolelta toukokuun loppuun.

Avoinna oleviin vakinaisiin varahenkilön vakansseihin voidaan valita vain varhaiskasvatuksen kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita.
Sijaistavan henkilöstön vakinaistaminen on perusteltua vain silloin, kun henkilöstötarve on pysyvä ja kelpoisuusehdot täyttyvät. Muissa tilanteissa joustava vuokrahenkilöstö on keskeinen keino turvata lakisääteiset mitoitukset ja varhaiskasvatuksen toiminnan jatkuvuus.

Seuresta tilatut varahenkilöt ovat pitkäaikaisia sijaisia, jotka tuntevat alueensa varhaiskasvatusyksiköt ja toimintakulttuurin. Tämä on vuosittaisen sopimuksen perusteella talousarvioon sisältyvä joustava resurssi, jonka määrä määritellään taloudellisen tilanteen ja toiminnallisen tarpeen mukaan.

Toiminnallisesta näkökulmasta vuokrahenkilöstö on joustava ja nopeasti liikuteltava resurssi, joka mahdollistaa lakisääteisten suhdelukujen toteutumisen äkillisissä poissaoloissa, kausivaihteluissa ja tilanteissa. Vakinaistaminen ilman pysyvää henkilöstötarvetta kasvattaisi henkilöstökustannuksia ja saattaisi heikentää mahdollisuuksia reagoida alueiden varhaiskasvatuksen palvelutarpeen muutoksiin.

Talousarvioehdotukseen ei sisälly määrärahaa vakinaisten varahenkilöiden lisäämiseksi.

**Svebi**: Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ei tarvita lisää varahenkilöitä. Talousarvioehdotukseen ei sisälly määrärahaa vakinaisten varahenkilöiden lisäämiseksi.

**30. Talousarvioaloite: Espoo mukaan UNICEFin lapsiystävällinen kunta -ohjelmaan** (Ira Hietanen-Tanskanen, Julia Lindholm)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Espoon liittymistä mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta- ohjelmaan selvitettiin viimeksi Hyvinvoiva Espoo-ohjelman toimesta elokuussa 2023 keräämällä mm. muiden kuntien kokemuksia ohjelmasta. Selvitys annettiin tiedoksi kaupunginhallitukselle. Lopputuloksena selvityksessä oli, että teemme jo nyt

paljon samoja asioita, joita lapsiystävällinen kunta -ohjelmassa tehdään. Kasvun ja oppimisen toimiala suhtautuu Unicefin ohjelmaan liittymiseen myönteisesti. Ohjelmaan osallistumisesta voisi olla hyötyä edistettäessä yhteistyötä muiden kuntien kanssa, kuntapäättäjien ja lasten/nuorten kanssa yhdessä tekemistä ja lapsilähtöistä toimintakulttuuria.

Unicefin lapsiystävällinen kunta- malliin tarvitaan vähintään 0,5 htv koordinaattori, sillä suunnittelu, raportointi, viestintä ja muu hallinnollinen työ vaatii resurssia. Tämä kustannus ei sisälly kasvun ja oppimisen toimialan kehysmäärärahaan vuodelle 2027.

**31. Talousarvioaloite: Ryhmäkokoja pienennettävä**
(Ira Hietanen-Tanskanen)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Ryhmäkokoja tarkasteltaessa on huomioitava, että osalla oppitunneista ryhmissä saattaa olla useampi opettaja ja tämä käytäntö on oppimisen tuen lakiuudistuksen myötä yleistymässä. On parasta, että ratkaisut tehdään kouluissa pedagogisin perustein kuitenkin huomioiden Kasvun ja oppimisen lautakunnan ryhmäkokoa koskevat rajaukset. Nykyinen talousarvio ei mahdollista laajamittaista keskimääräisen ryhmäkoon pienentämistä.

**32. Talousarvioaloite: Oppilaskohtaisen tuen varmistaminen lähikoulussa**
(Elina Kokko)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Perusopetuksessa seurataan jatkuvasti oppilaskohtaisen tuen toteutumista lähikouluissa. Tavoitteena on, että tuki muiden kuin vaativaa tuen oppilaiden osalta toteutuisi omassa lähikoulussa. Määrärahoja ei ole talousarvion puitteissa mahdollista lisätä, mutta resurssien kohdentamista säätämällä voidaan turvata se, että tavoitteeseen voidaan päästä kaikissa lähikouluissa.